

Jasne besede ni bilo

Zadnje čase je vrsta težkih dejanj nespoštljivosti zadela slovensko občestvo. S tem je poglobila polarizacijo in versko nestrpnost, čeprav se je skrila pod krinko umetniške svobode. Pričakovali smo jasne besede z najvišjega foruma, od predsednika države, da obsodi ta prostaška dejanja ali grožnje s poboji, kot je bila Jelinčičeva.

A slišali smo le medle besede o obsodbi nestrpnosti in poziv k sožitju. Kučan je v isti koš vrgel tudi „cenzuro“, besede „rdeči goščarji“, „moriške nerojenih otrok“ itd. s čimer jasno cika na Cerkev in njene predstavnike. Govori tudi o „rušenju spomenikov“, kar je zanj nestrpnost, ne omeji pa še vedno zamolčanih grobov. Zanj je isto, če kdo stori zločin ali žalitev, kot če drugi nastopi proti temu.

Predsednik SKD Lojze Peterle je 3. marca pisal Kučanu pismo, v katerem zavrača take prazne Kučanove besede, ter pravi:

„Ko gre za napad na temelje, ki omogočajo sožitje človeške skupnosti, poziv k strpnosti ne zdostuje. Poziv k „čiščenju golazni“ ne more biti podlaga za dialog, pač pa bi moral doživeti odločno zavrnil. Ljudi, ki so javno nasprotovali omenjenemu pozivu, ne moremo šteti za nestrpne, ampak za odgovorne in kulturne.“

Enako mislimo, da nekdo, ki žali verska čustva večine slovenskega naroda na skrajno prostaški način, ni enak tistemu, ki proti temu protestira. Ta zadnji ni nestrpen, kot bi se dalo razbrati iz predsednikovih besed, saj le zahteva svoje pravice in spoštovanje, pač pa je prvi tisti, ki zasluži obsodbo javnosti in prava.

Sicer pa je predsednik države tudi prej ni obsodil komunistične revolucije in medvojnih in povojnih zločinov, ki so jih komunisti zagrešili.

TD

SDS in SKD nasprotujeta Jelinčiču

Poslanski skupini SDS in SKD sta sporočili, da ne bosta sodelovali v stalni delegaciji državnega zbora v pridruženem parlamentarnem odboru evropskega parlamenta, če bo njen član poslanec in predsednik Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič.

Slednji namreč po besedah članov omenjenih skupin v številnih političnih nastopih „razpihuje narodno sovraštvo in nestrpnost do nekaterih evropskih držav“. Njegova izjava v Beogradu, da je Hrvaška skupni sovražnik Slovenije in Srbije, je močno vplivala na poslabšanje pogajalskih izhodišč Slovenije pri reševanju odprtih vprašanj s Hrvaško ter vzpodbudilo nekatere enostranske poteze v Piranskem zalivu, menijo poslanci SDS in SKD. Pri tem omenjajo poslanci SDS in SKD. Pri tem omenjajo poslanci SDS in SKD. Pri tem omenjajo poslanci SDS in SKD.

PROBLEMI PRI NUNCIATURI

Vatikansko predstavništvo v Ljubljani se mora boriti proti raznim šikanam, nekaterim skoraj neverjetnim.

Društvo arhitektov Ljubljane (DAL) je namreč pozvalo stanovske kolege k „bojkotu“ natečaja za nunciature v Trnovem. Lokacija se jim je zdela neprimerna, kar so pojasnjevali in utemeljevali na dolgo in široko, a kot je bilo videti, je bilo vse to le eno od nasprotovanj Cerkvi oz. Vatikanu.

Odločitev za gradnjo nunciature v Trnovem so sprejeli na mestnem svetu. Sledil je interni natečaj, ki je prinesel štiri natečajne rešitve. Zasnovali so jih arhitekti: Andrej Mlakar, dr. Jože Marinko, Franc Kvaternik in Marko Mušič. Že v decembru lani je Apostolska nunciatura v Ljubljani vse štiri natečajne rešitve poslala v Vatikan, kjer naj bi izbrali najboljšo in jo priporočili za izvedbo.

Medtem so se arhitekti znova sešli in vse štiri „štrajbrekerje“ pisno pozvali, naj pojasnijo, čemu se niso držali „apela“ DAL v zvezi z nunciature. Ker ti na to niso odgovorili, so se odločili pri DAL, da jih posreduje pred častno razsodišče. Pač me...

PETERLE PROTESTIRA

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle je na časnikiški konferenci 27. februarja spregovoril o začetnem vzdrževanju stalnega spora med državo in katoliško Cerkvijo ter svoj nastop strnil v oceno, da je Slovenija v najhujši krizi vladanja v dosedanjih osmih letih. Glede odnosov s Cerkvijo je Peterle dejal, da Slovenija še vedno nima veleposlanika pri Svetem sedežu, nedavno pa je Slovenija doživela tudi „razvrednotenje najsvetejšega za večino Slovencev“, ko je glasbena skupina Strelnikoff na ovitku nove zgoščenke „Boga nadomestila s podgano“. V času slovenske demokratizacije in suverenosti nisem pričakoval, da bo prišlo do takšnih recidivov starih odnosov do Cerkve, ko lahko prebiramo in poslušamo takšna stališča do Cerkve, ki jih ni mogoče kvalificirati drugače kot propagandno vojno proti tej ustanovi civilne družbe,“ je končal predsednik SKD Peterle.

SRAMOTNO DOGAJANJE V SLOVENIJI

Časnikarski posel je včasih neprijeten, ker je človeka kar sram tega, o čemer mora pisati. Vendar ne moremo tiho mimo bogoskrunstva, ki so ga te dni doživeli v Sloveniji. Zlasti še, ker problem že presega izključno versko območje in stopa na politično področje. A oglejmo si dogodke po vrsti - za boljše razumevanje.

KORENINE ZLA

V Sloveniji dandanes obstaja več glasbenih ansamblov. Ena teh skupin (pravijo jim „bend“, po argentinsko „banda“) se imenuje Strelnikoff. Po poročilih, ki smo jih prejeli, ta bend predstavlja avantgardo rock-punk glasbe in „elektrocore“. Leta 1994 je kvartet objavil tlačenko „Hojlarija - svinjarija diareja gonoreja“. Že po tem je videti njih idejno in „umetniško“ usmeritev. Bando sestavljajo trije stalni člani, četrti se pa menja. Vodi jo samozvani „pobesneli prerok“ (Vasja), z njim pa nastopata še „manični mesija“ (Sergej) in „od šmarnice podivjani kitarist“ (Franek, alias Anonymus Blasfemus).“

Letos so pripravili izdajo minizgoščenke „Bitchkraft“ (bitch = psica). Opreмили pa so jo z bogoskrunsko sliko Marije Pomagaj z Brezij, ki v naročju namesto Jezusčka pestuje - kronano podgano.

Udarec po svetem ima svojo razlago v sami glasbeni vsebini. Plošča vsebuje štiri skladbe z naslovi, ki se obregujejo ob vero, kot „Radio Vatikan“, „Satan Himmelfahrt remix“ in „Ali Agca remix“. Osrčje vsega pa je skladba (Torquemada=inkvizitor), katero Strelnikoff „nagradi“ z poznanim govorom nadškofa Rodeta na Brezjah, v katerem je obsodil člen 55. državne ustave, ki dovoljuje splav. Od tu podgana, ki je po mnenju članov skupine „simbol nekontroliranega parjenja in kolosalne rodnosti“.

Z nadškofom Rodetom bi se lahko vprašali, kako je mogoče, da kaj takega sploh more zazoreti v glavi kakega Slovenca. A razlaga je enostavna. Petdeset let pranja možganov s strani medijev v rokah brezbožnega komunizma je pustilo nepopravljive posledice. Poleg tega so isti mediji še vedno v rokah brezbožne leve. To se je jasno pokazalo ob tem dogodku, ki so ga mediji predstavili kot normalno, če ne domiselno stvar. Slovenske novice, najbolj bran slovenski dnevnik, n. pr. omenja „domiseln in nadprovokativen ovitek“. Nedelev novinar pripoveduje: „Z mize naju je gledal ovitek plošče in z njega Marija z Brezij, ki je v naročju namesto deteta držala kronano podgano. Njene rdeče oči so mi pravile, da so Strelnikoffi več kot bend...“ Torej bogoskrunska skupina povišana v kategorijo socialnega predstavništva.

NI VSE IZGUBLJENO

Odziv na to dejanje je bil hiter. Poleg že omenjene izjave nadškofa v Družini (ponatisnili smo jo v celotni v zadnji številki), je protestno izjavo takoj podal predsednik Svetovnega slovenskega kongresa Jože

Bernik, ki je obsodil „gnusen napad na verska čustva naših državljanov“. Zasmehovanje brezjanske Matere Božje je ostro obsodil vodja poslanske skupine Slovenskih krščanskih demokratov Miroslav Mozeč. Tudi predsednik SKD Lojze Peterle je ostro protestiral. Mestni odbor Ljubljana Mladih krščanskih demokratov pa je proti skupini vložil kazensko tožbo.

MKD v svoji predstavi trdi, da gre za „kršitev 63. člena ustave Republike Slovenije, ki jasno določa, da je v Sloveniji protiustavno vsakršno spodbujanje k verski nestrpnosti. Poleg tega pa gre v tem primeru tudi za kršitev 300. člena Kazenskega zakonika Republike Slovenije, ki prepoveduje zburjanje verskega sovraštva ter sramotitev verskih simbolov“. Poleg vložitve sodne ovadbe so Mladi krščanski demokrati tudi pozvali vse prodajalne, „da iz prodaje izločijo ta nečeden in žaljiv izdelek ter s tem pokažejo, da takšni izdelki niso vredni slovenskega trga“. Tudi Slovenska ženska zveza pri SKD je protestirala proti sliki, ki poleg napada na vero „razpihuje sovraštvo do katolikov, obenem pa tepta človekovo dostojanstvo ter vrednoto življenja in družine“.

V Celju, kjer je plošča izšla, pa je svetnik Slovenskih krščanskih demokratov Janez Lampret naslovil pismo na mestni svet, v katerem je izid plošče označil za kulturni škandal v knežjem mestu.

Omembe vredno je tudi poročilo, ki govori, da je več tiskarn v Sloveniji zavrnilo ponudbo za tisk omenjenega ovitka in je bil ta končno natiskan v Londonu. To je še bolj razumljivo, če pomislimo, da je plošča skupna izdaja domače (?) založbe Lara Was A Whore (Lara je bila prostitutka) in angleške Law&Auder.

SODNIJSKI ZAPLETI

Kazensko ovadbo MKD proti bendu Strelnikoff je generalni državni tožilec Anton Drobnič odstopil celjskemu okrožnemu tožilcu Milanu Bursi. Skupine je namreč iz Celja in tam je bila tudi predstavitev plošče. Birsu je odredil preverjanje navedenih ovadb. V teku postopka je tudi že zasljal dva od članov skupine. Vendar je vprašanje, kako daleč bo tožba prišla. Dolej še ni bilo nič z zapleno plošče, kot so to zahtevali MKD. S strani medijev je tudi zaznati kampanjo proti sodišču, češ, kako čudno je, da tako hitro postopa. Neki Brane Piano se v svojem članku sprašuje, „kako je tožilcu uspelo v tako kratkem času po izidu sporne plošče spraviti v pogon ves respresivni aparat, ki sicer v zadevah, kjer ne gre za krvne delikte ali organiziran kriminal, deluje mnogo počasneje“.

Seveda sedaj člani skupine trdijo, da niso imeli namena žaliti nikogar, še manj netiti kakršnegakoli sovraštva. Ko se izjavljajo za ateiste, ki pa spoštujejo vse ljudi (?), trdijo: „Želimo živeti v svobodni državi, kjer lahko vsak pove svoje mnenje, vsak pa

Nad. na 3. str.

STRAN 4:

Razprava o meji v Istri

Zgodilo se je v Sloveniji...

Iz življenja v Argentini

CERKVI PA NIČ

Na vprašanje, kako bi vračanje gozdov Cerkev morali izpeljati (po anketi Nedela 1. marca), so vprašani odgovorili tako:

29,1% del svojih gozdov naj bi Cerkev dobila v naravi, del pa v obliki denarne odškodnine;

27,3% Cerkev naj ne dobi nič;

22,6% le denarno odškodnino;

9,1% naj se vrnejo vsi gozdovi v naravi.

KAZENSKA OVADBA ZOPER JELINČIČA

Socialdemokratska mladina (SDM) je 24. februarja vložila kazensko ovadbo zoper poslanca Zmaga Jelinčiča zaradi suma nagovarjanja h genocidu, ker je kot predsednik Slovenske nacionalne stranke (SNS) namreč decembra lani v Medvodah izjavil, da so volilci predsedniškega kandidata Jožeta Bernika „golazen, ki bi jo bilo potrebno postreliti že leta 1945“.

ROJAKI IZ KANADE V SLOVENIJI

Slovenski rojaki iz Kanade, ki so se minuli konec tedna v Vatikanu udeležili slovesnosti ob umestitvi kardinala Alojzija Ambrožiča, so 24. februarja obiskali Slovenijo. Predstavnika vseslovenskega odbora iz Toronta Jožeta Slobodnika in Jožeta Kastelca je sprejela državna sekretarka na ministrstvu za zunanje zadeve Mihaela Logar. Gostje so obiskali tudi sedež Rdečega križa Slovenije, kjer jih je generalni sekretar Mirko Jelenič seznanil z razvojnimi načrti in akcijo za zbiranje sredstev za posodobitev Mladinskega zdravilišča in letovišča RKS Debeli rtič, edinega obmorskega zdravilišča za otroke. Kanadski Slovenci bodo namreč tudi letos organizirali veliko tombolo za pomoč Debelemu rtiču. Kanadska delegacija je obiskala še nekatere druge ustanove, med drugim tudi državni zbor.

PRIVATIZACIJA SLOVENSKEGA ŽELEZARNA

Državni zbor je sprejel zakon o privatizaciji Slovenskih železarn. Zakon predvideva šest milijard tolarjev za dokapitalizacijo, 700 milijonov tolarjev za razreševanje 2500 presežnih delavcev. Celotna sanacija sistema SŽ bo temeljila predvsem na štirih družbah: Acroni Jesenice, Jeklo Štore in Metal ter STO iz Raven na Koroškem.

ŠTAJERSKI SLOVENCİ PRIZNANI

Avstrijski manjšinski center je pozdravil sklep avstrijskega ministrskega sveta o povečanju slovenskega manjšinskega sosveta s 16 na 18 članov, kar po mnenju predstavnikov manjšinskega centra dejansko pomeni priznanje štajerskih Slovencev s strani Avstrije. V novo oblikovanem slovenskem manjšinskem sosvetu bodo odslej zastopani tudi štajerski Slovenci.

HRVAŠKI DOLG JEDRSKI ELEKTRARNI

Hrvaška je zmanjšala svoj zapadli dolg za elektriko iz NEK za nadaljnjih približno 95 milijonov SIT. Hrvaško elektrogospodarstvo zdaj Nuklearni Elektrarni Krško dolguje 600 milijonov SIT. V soboto, 7. marca, pa zapade v plačilo nov račun v višini približno 483 milijonov SIT. Zaenkrat še ni podatkov o obljubljenem jamstvu hrvaške vlade za plačilo prispevka za razgradnjo NEK. Ta znaša za lansko leto in prvi letošnji mesec skupno približno 1,7 milijarde SIT.

SLOVENIJA IN IRAŠKA KRIZA

Slovenija je bila kot nestalna članica VS ZN pri iskanju izhoda za iraško krizo „izjemno aktivna“, nenehno v stikih s stalnimi članicami VS, sodelovala pa je tudi pri pripravi obiska generalnega sekretarja ZN Kofija Annana v Bagdadu, je na novinarski konferenci poudaril premier Janez Drnovšek. Izrazil je „izjemno veselje“, da je bilo Annanovo posredovanje uspešno, saj je „šlo za izredno nevarno krizo“ in bi v primeru neuspeha misije gotovo prišlo do vojaškega napada na Irak. Slovenski premier „z optimizmom gleda na nadaljnji razvoj dogodkov“.

Si pri zadnji iraški krizi videl, kaj pomeni imeti letalonosilke? Naš novi obrambni minister, kdorkoli že bo, si bo moral omisliti vsaj eno, drugače denarja za elektriko iz Krškega ne bomo videli...

BREZ VIZUMOV

Ministrstvo za zunanje zadeve Bosne in Hercegovine je uradno obvestilo Slovenijo, da njeni državljani od 1. marca od polnoči dalje ne potrebujejo več vizuma za turistično, poslovno in zasebna potovanja v BiH, ki trajajo do 90 dni. Istega dne začne veljati tudi liberalizacija viznega režima za nekatere državljane BiH.

VPRAŠANJE SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA

Slovenska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) je na ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cirila Smrkolja naslovila vprašanje o delu ribiškega inšpektorja s sedežem v Kopru. Nekdanji minister za kmetijstvo Jože Osterc naj bi namreč že leta 1996 zagotovil, da bo ministrstvo kupilo primerno plovilo in tako ribiškemu inšpektorju omogočilo opravljanje nadzora na ribolovnem območju in v ribolovnem rezervatu. Taka opremljenost je še nujnejša, ker smo v zadnjem času pričali načrtih, protipravnih posegov hrvaških ribičev v Piranskem zalivu, poudarjajo pri Slovenski konferenci SSK.

KOMISIJA PRI SLOVENCİH V NADIŠKI DOLINI

Predstavniki komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki jo vodi Marjan Schiffrer, so se srečali s predstavniki Slovencev v Nadiških dolinah v Italiji. Ogledali so si dvojezično šolo v Špetru Slovenov, ki je od letos uradno priznana tudi s strani Italije, ter se sestali tudi s predstavniki Gorske skupnosti pod vodstvom njenega predsednika in župana Špetra Firmina Mariniga.

Teško je izbirati snov za ta tedenska opisovanja. Nenehno se pisec nahaja na razpotju med tem, kar je važno, a dolgočasno, in kar je manj važno, a zanimivo. Podpisani se običajno usmeri po prvi varianti. Zato se na teh straneh tolikokrat povračamo k vprašanju predsednikovih želja po ponovnem mandatu. Kljub temu, da je postala ta snov že nadvse dolgočasna (kot močnik, ki ga kmet je vsak dan, in se mu je že pristudil), se okoli nje suče največ političnih sil sodobne Argentine.

TAKO V KONGRESU KOT NA SODIŠČU

Priznati moramo, da je Menem spreten politik. Dejansko vleče za nos tako politični srenjo kot narod na sploh. Po devetih letih neomajnega vladanja mu je uspelo, da se je postavil v osrčje političnega delovanja, okoli katerega se vrti celotno družbeno življenje. On je sonce, okoli katerega krožijo planete. Vendar nihče ne ve, kakšna je njegova pot v tem čudnem političnem vesolju.

Nekaj je gotovo: nikdar ne pokaže prave smeri. Vse je nekam vijugasto; cilji niso prozorni. Kljub vsemu naporu, ki ga vlaga v ponovno kandidacijo, ni jasno, ali se ji je v srcu že odpovedal in je vse le strategija za ohranitev moči in krmila v stranki in v družbi, ali še resno upa na novo predsedniško dobo. Kajti oboje je veljavno.

Pravzaprav Menem nima izbire. Če bi enostavno odprl Duhaldeju pot do predsedništva in mu prepustil politično iniciativo v peronizmu, bi se izpostavil usodi, ki je nekoč doletela Alfonsina. Okoliščine so sicer različne, a v položaju lahko najdemo slične točke. Ni sicer hiperinflacije kot leta 1989, a brezposelnost je huda, socialne krize se ponavljajo, nasilje je razpaseno tako v notranjosti kot v prestolnici, sedaj pa se krha še tista povezava, ki je predstavljal temelj njegovi moči: popolno soglasje vlade s podjetništvom.

Zato je nujno, da kaže stvari kot nejasne. Zato vztrajanje na „re-re-elekciji“, ker sicer bi lahko odbila zadnja ura njegovemu vodstvu. Priznati pa je treba, da spretno suče vse orodje (in orožje), ki ga ima pri roki. Vendar so trenutno vladni veljaki osredotočeni v dveh glavnih strategijah. Prva teče po sodni poti, da bi proglasili za „protiustavno“ ustavno določilo, da se sedanja predsedniška doba šteje že kot drugi mandat in da tako nima možnosti ponovne kandidature. Strategija je težko izvedljiva, ker ni juridičnih razlogov, ki bi opravičili tak sodni popaček ali vsaj omilili blamažo članov vrhovnega sodišča, če bi do take razsodbe prišlo.

Druga strategija pa teče po parlamentarni poti. Menemisti skušajo izglasovati zakon, ki bi sklical plebiscit o možnosti ponovne predsednikove kandidature ali vsaj potrebo ustavne spremembe, ki bi to dovolila. Dejansko zakon o plebiscitu še ni reglamentiran in tako je pred nami pravi parlamentarni maraton - časa pa vedno manj. Prav te dni se je sestalo vodstvo stranke, ki pa je bilo precej pod vplivom duhaldizma. Med notranjim nasprotovanjem in zunanjimi težavami menemizem ne vidi izhoda. A medtem predsednik le ves narod drži v napetosti, vajeti pa v lastnih rokah.

PROVINCA NI ZAGORELA

Drug zanimiv primer osebne spretnosti je general Bussi. V zadnji številki smo opisali njegove težave zaradi fondov, ki jih ima ali jih je imel naložene v Švici. Ker tega in še drugih lastnin (ki so sicer vpisane na ime žene) ni bilo v njegovi izjavi, ko je bil

Tone Mizerit

narodni poslanec, niti ko je nastopil kot guverner, se je sprožila etična (politična) kampanja proti njemu.

Omenili smo, da ga je centralna vlada dejansko rešila, ko je namignila, da lahko intervenira provinco. Tega pa noče busez niti opozicija. Notranji minister Carlos Corach je sicer te dni dejal, da „ne bomo mignili niti z prstom“ v tukumanski zadevi, a dejstvo je, da hoče menemizem rešiti svojega bodočega zaveznika na predsedniških volitvah.

Paradoksalno Bussiju preti nevarnost s strani vojske. Osebo se je že moral zagovarjati pred poveljnikom vojske generalom Balza, ker tudi v izjavah, ki jih je dolžan po vojaškem činu, ni omenil „švicarskega računa“. Zato mora sedaj pred vojaško častno sodišče, ki bo pregledalo njegovo postopanje in odločilo, če je bilo v njem kaj proti vojaški časti. Čeprav je najprej izgledalo, da bo postopanje precej trdo, sedaj menijo, da ga bo doletela le manjša kazen, kake vrste ukor. Kljub temu njegovo početje kaj kritično presojujejo v vojaških vrstah, zlasti med mlajšimi oficirji. Od tu pritisk na vodstvo in častni postopek proti njemu. Kočljivo je zlasti vprašanje o izvoru fondov, ker vojaštvo ne verjame preveč v „vietnamsko“ ali „severnoameriško“ razlago, ki jo je podal Bussi.

General pa je v domači provinci začel politično protiofenzivo. Po klasičnem principu, da je napad najboljša obramba, je organiziral manifestacije zvestih pristašev in tako nadkrilil opozicijo. Vendar afera še ni zaključena in kak presenetljiv dogodek lahko pripelje do drugačnih zaključkov.

ETIČNA KRIZA

Mnogokrat smo na tem mestu zapisali mnenje argentinske katoliške hierarhije, da je argentinska kriza bistveno etične narave. Zadnji dogodki nenehno potrjujejo to trditev. Ne gre tukaj le za Bussijev primer ali nasprotni primer zakoncev Fassi Lavallo. Poglejmo:

Te dni je bilo tudi potrjeno, da je v Švici naložen tudi velik del podkupnine afeze IMB-Narodna banka. Vsote segajo v milijone dolarjev.

Znova je opozicija obtožila socialni zavezod za upokojece (PAMI) zlorabe fondov. Za razna „posredovanja“ se letno zapravi naknadnih 200 milijonov dolarjev.

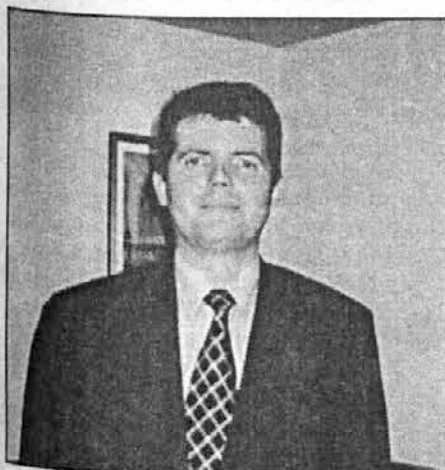
Te dni je vlada Združenih ameriških držav objavila, da so v Argentini rastoče težave za preganjanje prekupčevalcev namil zlasti zaradi korupcije, ki je razpasena v policijskih pa tudi vladnih vrstah...

Kdo more potem še zahtevati, naj ljudje zaupajo oblastem? S kakšnim zadržanjem naj davkoplačevalci sprejmejo davčno reformo, ko se nikdar ne ve, kam denar gre in kako se uporablja? Te dni so tudi resni strokovnjaki pokazali, da je vlada sicer iznajdljiva ko se gre za večje pobiranje davkov, iznajdljivost pa je konec ko je na vrsti varčevanje pri potrošnji fondov.

Ta zadeva davčne reforme, ki je zadnja iniciativa vlade, pa ima tudi svoje težave. Zlasti bo zapletena njena pot v parlamentu, kjer je huda opozicija v samih vladnih vrstah. Prav tako so vladni poslanci vedno bolj kritični do lastnih funkcionarjev in sploh do vladne socialne politike. Letos sicer res ni volitev, a zaznati je upadanje priljubljenosti. Temu pojavu je zapadel tudi že sam predsednik države, kar postavlja na kocko že samo idejo plebiscita, ki smo jo prej omenili. Nekateri strategji opozicije že celo govorijo o tem, da bi bilo morda pozitivno pristati na plebiscit, ker menijo, da bi bil Menem poražen. To pa bi bil zanje največji uspeh, ki si ga morejo želeli.

Tomaž Kunstelj

novi opolnomočeni minister na veleposlaništvu
Republike Slovenije v Argentini

Gospod Tomaž Kunstelj, ker ste ravno prišli na slovensko veleposlaništvo, bi se lahko predstavili našim bralcem?

Hvala lepa za povabilo, da se predstavim bralcem in bralcem vašega lista. Rodil sem se pred dobrimi 34 leti v ljubljanski družini še z mlajšim bratcem Markom. Gimnazijo sem obiskoval za Bežigradom, sledil je študij na Biotehniški fakulteti na Oddeku za lesarstvo; ki sem ga zaključil leta 1988 in se jeseni istega leta zaposlil v tovarni pohištva STOL iz Kamnika. Ob delu sem se dodatno izobraževal, tako na področju tujih jezikov kot tudi ekonomije. Po znamenju prvih resnejših sprememb v Sloveniji sem se odločil za izziv javnega življenja in tako je moja poklicna pot od leta 90 bolj ali manj zaznamovana z delovanjem v vladnih institucijah. Najprej v kabinetu predsednika vlade g. Lojzeta Peterleta, sledilo je delo v Ministrstvu za zunanje zadeve, Gospodarska zbornica, Ministrstvo za kmetijstvo, in sedaj ponovno diplomacija. Še posebej vesel sem bil prilike sprejeti odgovorno mesto v Buenos Airesu, saj se po eni strani zavedam edinstvenosti tega veleposlaništva v Južni Ameriki, po drugi strani pa se zavedam, da nikjer na svetu ne živi tako močna slovenska izseljenska skupnost kot ravno v Argentini.

Ste poročeni?

Leta 1991 sem se poročil z geografino in etnologinjo Teo, življenje pa nama lepšata petletna Nika in triletna Maja.

Kakšno bo vaše delo tukaj na veleposlaništvu?

poslaništvu?

Slovenski diplomati se, na čelu z veleposlaniki, moramo po večini soočati in spopadati z vsemi nalogami, ki pritičejo veleposlaništvu. Ker so naše ekipe običajno zelo majhne, je potrebna fleksibilnost in poznavanje problematike, tako bilateralnih odnosov med državami - ko gre za veleposlaništvo v Buenos Airesu, diplomatsko pokrivamo tudi Čile in Urugvaj - seveda pa ob tem ne gre zanemariti gospodarskih stikov, saj tisti, ki bolje spremljajo te odnose, vedo, da trgovinska menjava med temi državami in Slovenijo še ni razvita tako, kot bi si želeli. Prav gotovo pa bo velik del pozornosti, skrbi in vsakdanjega dela tudi v bodoče namenjen slovenski skupnosti, predvsem temu, kako ji pomagati pri delu, da bo ostala živa in dejavna tudi za naslednje rodove.

Preden ste prišli semkaj, koliko ste poznali našo skupnost v Argentini?

Življenje argentinskih Slovencev sem začel spoznavati po pripovedovanju nekaterih slovenskih izseljencev in sorodnikov pred približno 20 leti. Nekoliko bolj pa ob koncu 80-ih let, ko je nekaj vaših študentov začeli bolj pogosto prihajati v Slovenijo; v izredno lepem spominu so mi prenekaletni večeri, ko smo podolgem in počez premlevali dogajanja v Argentini in Sloveniji, računajoč, da se bodo kdaj tudi Slovencem vremena vendarle zjasnila. Ta živi stik se je z rojstvom samostojne Slovenije, osebno in tudi uradno, samo še okrepil.

Ste že oddali svoja poverljiva pisma?

Poverljiva pisma oddajo predsedniku države gostiteljice samo veleposlaniki. V mojem primeru smo preko veleposlaništva oddali noto in dobili akreditacijo za moje delo.

Bi radi še kaj drugega povedali našim Slovincem.

Upam, da bom rojakom kot uradnik slovenske države lahko pomagal, ko in kjer bo potrebno. Izkoriščam pa to priložnost tudi za čestitko vašemu časopisu, vodstvu in sodelavcem, da bi v prehojenih petih desetletjih delovanja črpalo energijo in voljo za prihodnost.

Pogovarjal se Tine Debeljak

Samo spomnite se na vse, kar samo pri nas že vemo o tem: na nesrečneža, ki je polil z bencinom in zažgal škofa, da mu je kolar zgorel na vratu - človek je pozneje umrl od hude bolezni v grlu... Ali tiste učiteljice, ki je po vojni vrgla križ s stene, da se je Križanemu oddrobila roka - njena hči se je rodila brez roke... ali partizanke, ki je zahtevala, naj iz porodnišnice vržejo križ, češ da njen otrok križev ne bo gledal - njeno dete se je rodilo slepo... ali nesrečneža, ki se je pred papeževim obiskom norčeval iz vsega svetega, blagoslavljal in molil v pustnem norčevanju - pozanimajte se, kaj se je zgodilo v njegovi družini... Od teh in podobnih pripovedovanj me trese mrz, nočem jih preverjati (čeprav mi nekateri postrežejo z imeni, kraji in datumi), v mislih pa mi zveni: ne norčuj se iz svetega!"

Tone Mizerit

Falleció el cardenal Antonio Quarracino

A los 74 años falleció en la madrugada del sábado 28 de febrero el cardenal Antonio Quarracino, arzobispo de Buenos Aires y primado de la Argentina. Nació en Pollica

Denacionalizacija Grand Hotela Toplice še odprta

Za začetek bi prosil vse slovenske časnike, da besede: podražavljenje, nacionalizacija in denacionalizacija končno spremenijo v kraja in vrnitev ukradenega. Saj to so prav lepe slovenske besede, na žalost pa obenem tudi ustrezajo kruti slovenski resničnosti.

To, kar so komunisti ukradli, morajo končno njihovi dediči vrniti. V nasprotnem primeru bodo tako pri nas kot povsod po svetu sokrivi njihovih zločinov. Dokler ne bo vrnjeno vse, kar so komunisti ukradli, Slovenija ne bo pravna država. Mnogi imamo raznotere in zelo razvejane zveze po vsem svetu in ne bo težko poskrbeti, da bo svet seznanjen z ohranjanjem nepravne stanja pri nas. Tudi sam imam, še zlasti v Ameriki, kar vplivne prijatelje, ki bodo pripravljeni ukreniti vse potrebno v zvezi s seznanitvijo tuje javnosti. Da bo do takega madeža za Slovenijo morebiti prišlo, pa bodo krivi ti isti poslanci, ki z zakoni onemogočajo vrnitev ukradenega premoženja in glasujejo proti obsodbi totalitarnega režima.

Če se omejim na konkreten primer Grand hotela Toplice na Bledu, mora biti lastniku vrnjeno vse ukradeneno v naravi. Dolg, ki znaša 354 milijonov tolarjev, pa mora prevzeti država, saj omenjenega dolga ni povzročila družina Molnar, temveč nesposobnost vodstva podjetja. Izgovori, da je bilo v času, ko je bil hotel vzet lastniku, veliko prizidanega, so smešni in take "izboljšave" so izključno problem podjetja, ki je upravljalo z odvzetim, oziroma ukradenim hotelom. "Izboljšave" so bile uoravljene brez soglasja pravega lastnika.

Obenem mora država lastniku plačati tudi najemnino za vsa leta, ko mu je bil hotel odvzet. Na vsak način, če bi bil jaz lastnik, bi zahteval omenjeno najemnino.

Ne samo to. Država bi morala tudi prevzeti breme vseh pravnih stroškov, ki jih imajo različni lastniki ob vračanju ukradenega premoženja. Naj navedem še primer Marjetke Dolinar iz Ljubljane, ki je porabila gore denarja pri postopku vračanja Dolinarjevega premoženja, ki so ga prav tako ukradli. Ali pa lastniki hotela Lovec na Bledu. Naj sami povedo, kakšne stroške so imeli doslej.

Pozivam vse tiste lastnike, ki jim je bilo premoženje ukraden, da niti za las ne popustijo, ampak rečejo vladi: "Vrnite nam našo ukradenost lastnino, ker bomo v nasprotnem primeru to sramoto internacionalizirali in svetu oznanili, kakšno vlado ima Slovenija, ki, taka kot je, ne more biti pravna država. Kdor se bo še naprej upiral pravični vrnitvi, bo obravnan kot sokrivec tatvine".

Čas je, da se končno naše ljudstvo zdrami in se osvobodi kompleksa strahu, ki mu ga je vcepila ozna in kasneje udba in z vzravnano hrbtnico nastopi proti komunistom in njihovim lakajem. Treba je zahtevati popravilo krivic in delati za pravno, moralno in res demokratično državo.

Ob koncu bi vprašal še LDS, kdaj namestijo podpreti njihovega nekdanjega predsedniškega kandidata, dr. Ljuba Sirca in mu pomagati pri vrnitvi premoženja, ki so mu ga ukradli komunisti?!

Vinko Levstik, Gorica,
MAG 21. jan. 1998

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE IN SLOVENIJA

O teh olimpijskih igrah v japonskem Naganu so si slovenski športniki in njih voditelji in trenerji marsikaj obetali. Računali so, da bodo imeli večje možnosti, da si priborijo kako medaljo, ker je vsaka državna reprezentanca mogla predstaviti le nekaj najboljših predstavnikov v vsaki panogi.

Igre so se odigrale v predvsem nestalnim vremenu, zaradi česar so morali večkrat zamenjati napovedani urnik tekmovalcev na prostem. Med športniki je razsajala gripa in marsikomu prekrizala načrte in sanje.

Najboljša mesta so zasedli trije športniki: skakalec Primož Peterka, biatlonistka Andreja Grašič in alpski smučar Jure Košir.

Peto mesto Primoža Peterka z odličnim skokom 130,5 metra pripisujejo smoli. Ko je bil na startu, mu je pihal veter v hrbet s pol metra na sekundo, že pol minute kasneje je začel vleči do dva metra močno od spodaj navzgor vzgonski piš in tekmovalci, ki so startali za njim, so to seveda s pridom izkoristili. Peterka je prvi skok izve-

del tako popolno, da ga ocenjujejo kot vzorčni primer za šolske učbenike, in če bi imel pomoč vetra, bi letel do 135 metrov, kar bi pomenilo vodstvo z naskokom.

"Z rezultati na teh ZOI v OKS nismo zadovoljni. Dosegli smo manj kot pred štiri leti v Lillehammerju, kjer so trije športniki osvojili bron, vendar pa več kot na prvih zimskih igrah s samostojno udeležbo pred šestimi leti v Albertvillu," je po zadnjem slovenskem nastopu na Japonskem ugotovil predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) Janez Kocijančič.

Razočarani so predvsem alpski smučarji, zadovoljni pa so lahko v biatlonskem taboru, kjer je moški del na posameznih tekmovalnih izboljšal dosežke s tekem v svetovnem pokalu.

Grenak je priokus zaradi izgubljene priložnosti za odličje Grašičeve na 15 kilometrov, ki je imela kar štiri zgrešene strele. Tekočica Nataša Lačen je z 18. mestom po dolgem času Slovenijo približala najboljšim v tej smučarski panogi. Pogorel je nordijski kombinatorec Roman Perko, umetnostna drsalka Mojca Kopač pa je nastopila v okviru zmoglosti.

DOSEŽENA NAJBOLJŠA MESTA SLOVENSKEH TEKMOVALCEV:

- Andreja Grašič (biatlon, 15 km)
- Primož Peterka (skoki, 120 m)
- Jure Košir (veleslalom)
- Primož Peterka (skoki, 90 m)
- Aleš Brezavšček (alpska kombinacija)
- Peter Pen (alpska kombinacija)
- ženska štafeta (biatlon)
- ekipno skoki (Peterka, Rihtar, Žonta, Vrhovnik; premagali le Kazahstan, ZDA in Južno Korejo)
- Tomaž Globočnik (biatlon, 20 km)
- Nataša Bokal (slalom)
- Andreja Grašič (biatlon, 7,5 km)
- moška štafeta (biatlon)

Sramotno...

Nad. s 1. str.

ima pravico, da se s tem mnenjem ne strinja". A takoj so pokazali, kam pes taco molil ali vrag svoj rep: "Če si nekateri jemljejo pravico, da napadajo ustavo kot najvišji pravni akt v državi, potem imamo tudi mi kot umetniška skupina pravico, da reagiramo na njihovo mnenje in prav tako demokratsko izrazimo svojega". Potem so še zagrozili, da bodo "mednarodno javnost" seznanili s tem, kar smatrajo kampanjo proti njihovem svobodnem izražanju.

Omenimo še politične zaplete, kot Kučanovo pismo javnosti (ki ga komentiramo posebej) in pa dejstvo, da je nadškod Rode odklonil sestanek škofijske konference s predsednikom spricho protiverske gonje v medijih in v družbi.

DOTAKNILI SO SE SVETEGA

V številki 9 tednika Družina je uvodni komentar izpod peresa Antona Ocvirka posvečen tej aferi. O njem je spregovorila tudi bleščeča časnikarica Družine Irena Sever. Vredno je, da za konec ponatisnemo en odstavek iz njenega komentarja:

"Norčevati se iz svetega! To je strašno!

S kardinalom Alojzijem Ambrožičem v Rimu

Vsakemu zaigra srce, ko v Rimu sredi milijonskih množic prebere ali sliši slovensko besedo, kaj šele sreča domačega človeka. Koliko bolj smo bili veseli in ponosni v dneh od 18. januarja, ko je papež Janez Pavel II. imenoval našega rojaka, sicer torontskega nadškofa, za kardinala rimske Cerkve. Še bolj pa v soboto, 21. februarja, ko je njegovo ime tako domače zazvenelo na Trgu sv. Petra, saj ga je med drugimi prebral (z jasno poudarjenim č-jem) papež Janez Pavel II.

Kardinal Ambrožič si je za Slovence, ki smo se zbrali ob njegovi slovesni razglasitvi v večnem mestu, vzela čas. Že v četrtek, 19. februarja, je na povabilo msgr. Maksimilijana Jezernika, rektorja papeškega slovenskega zavoda Slovenik, obiskal naše duhovnike, ki tam bivajo v času študija. Njim so se pridružili tudi nadškofa dr. Franc Rode iz Ljubljane in dr. Franc Perko iz Beograda, zastopnika Slovencev iz Trsta in Gorice ter duhovniki, ki delujejo v Rimu. Z vsemi temi je v prijaznem prijateljskem pogovoru nizzal prve vtise, izkušnje in odmeve po objavi imenovanja. Povedal je, da so mu za titularno cerkev (vsak kardinal postane član rimske škofije in ima po tradiciji prvih kardinalov, ki so bili rimski župniki, naslovno cerkev) dali cerkev svetih Marcelina in Petra pri Lateranu (na Via Labicana), ki jo je imel v prejšnjem stoletju kardinal Giovanni Mastai Ferretti, poznejši papež Pij IX.. Nadškof Rode je kardinala povabil na obisk v Slovenijo. Dogovorila sta se, da bi v jesenskih dneh, ko se bo mudil v Rimu na prevzemu naslovne cerkve, prišel tudi v Slovenijo. Najverjetnejša datuma za to sta zadnja nedelja v septembru ali prva v oktobru. Po maši v Sloveniku, pa je spregovoril o pomenu oznanjevanja evangelija. Po maši se je zadržal kardinal pri gostoljubni Slovenikovi mizi na večerji. Tam mu je nadškof Rode izročil darilo ljubljanske nadškofije: kelih, kakršnega je ob obisku v Sloveniji dobil v dar papež.

V soboto, 21. februarja, se je na Trgu sv. Petra slišala tudi slovenska beseda, saj so sem prišli romarji s tremi avtobusi iz Slove-

nije, tu pa so se jim pridružili rojaki iz Kanade in zamejstva. Slovesnemu bogoslužju božje besede je bil pridružen obred imenovanja novih kardinalov, veroizpoved, njihova slovesna prisega zvestobe Petrovemu sedelu in podelitev zunanjih znamenj njihovega dostojanstva (škrlatnega solidea in bireta). Ko je papež na začetku bogoslužja imenoval kardinala Ambrožiča, so zavirale tudi slovenska in kanadska zastava... Ob obredu podelitve kardinalskih znamenj kardinalu Ambrožiču se je najbrž marsikateremu Slovencu obudila želja, ki jo je kardinal Ambrožič že sam izrekel na četrtkovem večeru v Sloveniku: „Kot Slovenec bi bil vesel, da bi bil tudi nekdo iz Slovenije kardinal.“

Sobotno popoldne je namenjeno srečanju rimskega ljudstva in romarjev s kardinali. Novi kardinali sprejemali čestitke, se srečevali z znanci in s prijatelji. Tudi kardinala Ambrožiča so pozdravili mnogi. Tam ga je pozdravil tudi predsednik Svetovnega slovenskega kongresa dr. Jože Bernik s soprogo Marijo. Domače in prijeto pa je bilo srečanje, ki so ga pripravili ta večer v avditoriju Janeza Pavla II. na univerzi Urbaniana rimski Slovenci. Prostorna dvorana je bila polna do zadnjega sedeža, med gosti so bili tudi slovenski veleposlaniki in uslužbenci naših veleposlaništev, ki delujejo v Rimu, dr. Jože Bernik, poslanec Lojze Peterle, z romarji iz Kanade sta bila župnik Ivan Plazar in slovenski duhovnik Janez Nosan, iz Slovenije pa so bili tudi mnogi rojaki z Dobrove. Kardinala so pozdravili s pesmijo slovenskih rimskih študentov in z nagovorom dr. Jezernika. Za njim so spregovorili predstavniki Slovencev iz Kanade, zamejstva in domovine.

Kardinal se je dolgo v večer rokoval s prijatelji, ki so se zbrali na sprejemu. Skupine slovenskih romarjev so se naslednji dan udeležile papeževе maše, ki jo je daroval na Trgu sv. Petra z novimi kardinali in se vrnilo z lepimi vtisi v domovino.

Franci Petrič
Družina, št. 9; 1. marca

Pisali smo pred 50 leti...

Kako žive Slovenci v Comodoro Rivadavia

Z veliko skupino slovenskih beguncev, ki je prišla na parniku „Santa Cruz“, je nekaj njih imelo to veliko srečo, da so takoj našli zaposlitev pri petrolejski družbi v Comodoro Rivadaviji. Zelo veseli smo, da lahko našim čitateljem posredujemo njihove prve vtise na njihovih novih službenih mestih. Tako nam pišejo med drugim:

„Zapustili smo živalni Buenos Aires in se preselili v samoto. Pa nam ni žal. Res je tukaj naša naselbina daleč proč od prometnih žil ter živimo popolnoma svoje življenje, vendar pri delu, obilni jedi in spanju nimamo nujne potrebe, da bi še kako zabijali čas.“

Iz Buenos Airesa smo odpotovali semkaj z letalom... Na letališču sta nas čakala dva uradnika podjetja, kjer smo dobili službo. Odpeljala sta nas v 19 km oddaljeno naselbino, kjer so naprave petrolejske družbe. Cela naselbina je v dolini med hribčki in je prav prijetna. Naselbina sestoji

iz hišic, ki krasne, posebno lepe so tiste, ki so bile zgrajene v zadnjih letih. Med temi hišami so hiše za samce in hiše za družine...

Hrana je obilna in dobra. Zjutraj kava, maslo in marmelada. Opoldne pa jemljemo najprej juho, potem prvo jed, potem drugo jed, (ta je seveda mesna in tega lahko pojedemo vsakdo skoraj toliko, kakor ga je pojedla pri nas doma cela družina v celem tednu), sledi močnata jed in kava. Večerja obsega iste obroke...

Vreme pa je res skoro vedno vetrovno, vendar pa so dnevi krasni in sončni. Pozimi bo gotovo huje, a nič za to. Delamo v pisarni od 8. do 12. in od 2. do pol 6., ob sobotah pa je popoldne prosto. En dan na mesec pa ima vsakdo prosto, da si lahko gre kaj kupit. Tudi delavci imajo enkrat na mesec plačan dela prost dan...

Svobodna Slovenija, št. 5.
1. marca 1948

Slovenija, moja dežela

Slovenski kozolec

Etnološka posebnost slovenske zemlje oziroma njenih prebivalcev je gotovo slovenski kozolec. To je posebna naprava, praviloma s streho nad vodoravnimi drogi, za sušenje kmečkih poljskih pridelkov, zlasti žita v snopih, detelje, fižola ali sena, in sodi normalno k slovenskemu kmečkemu domu. Znanih je devet različnih tipov.

Preprostejše kozolce je mogoče najti tudi drugod po Evropi, zlasti v vzhodnih in deloma v osrednjih Alpah, pa tudi na severu. Dvojni kozolec, „topljar“, (glej sliko,

levo) pa je zgradba, kakršne ni nikjer na svetu. Osrednji del pod streho rabijo za spravlanje poljskega orodja ali sena. Omejen je le na osrednji del slovenskega ozemlja, (Gorenjska, Dolenjska, zahodna Štajerska, Ziljska dolina) in ga ni najti na Primorskem, v Prekmurju, vzhodnem Štajerskem ali Koroškem. Tam sušijo seno v ostrveh okoli nepokritega razvejanega pokončnega kola. Začasni primitivni kozolec uporablja jo deloma tudi v zahodnem Zagorju na Hrvaškem, a le za sušenje koruznice.

nadzorom, je zaključil Starman.

Gregor Velkaverh je v svoji razpravi med drugim ponudil nekaj rešitev za režim v Piranskem zalivu. Po njegovem prepričanju je največ možnosti, da se bo istrska državna meja morja dotaknila v južni točki katastrske meje Sečovelj. Za potek meje po morju bodo upoštevali že znano tako imenovano sredinsko točko. Ob slovenskem vztrajanju pri lastništvu nad celotnim Piranskim zalivom se po njegovem mnenju pojavlja nekaj za Slovenijo neprijetnih vprašanj.

Hrvaška stran je v „nonpaperju“ slovenski predlagala koridor, vendar ta za slovensko stran ni bil sprejemljiv, je dejal akademik dr. Vladimir Ibler, vodja hrvaške ekspertne skupine za določitev hrvaških državnih meja, ki je sicer poudaril, da

govori izključno v svojem imenu. Zavrnil je trditve, da je zagovornik pote- ka državne meje po sredini Piranskega zaliva, meni pa, da do končne rešitve, ko bo Sloveniji verjetno pripadel velik del zaliva, začasna meja poteka po sredini Piranskega zaliva. Za določitev morske državne meje bo potreben kompromis, ki bo enako razveselil in razočaral obe strani, je še dodal dr. Ibler. Toda ko bodo slovenske ladje zapustile Piranski zaliv, bodo se zmeraj prisiljene pluti po hrvaških teritorialnih vodah. Hrvaške oblasti doslej niso ovirale slovenskih ladij pri neškodljivem prehodu hrvaškega akvatorija, obe državi pa sta tudi že nekajkrat izjavili, da nimata ozemeljskih pretenzij. Če je tako, je to dobra osnova za dogovor, v katerem bo mejna črta še manj pomembna, je zaključil dr. Ibler.

V okviru SAZU razprava o meji v Istri

Člani znanstvenega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti iz Ljubljane so 21. februarja v Portorožu organizirali okroglo mizo o vprašanjih, ki so povezana z določanjem slovensko-hrvaške državne meje v Istri.

Dr. Lojze Marinček, slovenski minister za znanost in tehnologijo, je med drugim opozoril na značilnost Istre in njenih prebivalcev, na zgodovinske posebnosti, zaradi česar so tamkajšnji prebivalci najprej Istrani, šele zatem Hrvati, Slovenci, Italijani, Srbi...

Samo Pahor je ugotovil, da med jeziki, ki pripadajo isti jezikovni skupini, ni meja. V zgodovini Istre je k večjim jezikovnim razlikam še najbolj prispevala skoraj 400-letna (1429-1797) avstrijsko-beneška meja. V zgodovini so meje po Istri vlekli v drugačnih okoliščinah (dr. Vinko Reišp, Inštitut za zgodovino). Marija Terezija je leta 1763 svojim vojakom naročila prvo natančno izmeritev avstrijskega imperija. Kasneje je na tej osnovi pričel nastajati tudi zemljiški kataster; prav ta pa je sedaj poglavitni dokument za določitev meddržavne meje s Hrvaško.

Administrativna meja v Istri, ki je sedaj ločnica med ozemljema držav, je svoje

obrise pričela dobivati med drugo svetovno vojno (profesor Leon Marin). Meja med območjema se je z morjem stikala pri reki Dragonji. Severno od te črte je bilo prebivalstvo slovenske, južno pa hrvaške narodnosti, ponekod so bila naselja mešana. Po končani vojni sta nastala okraja Buje in Koper, meja med njima pa je ostala nespremenjena. Leta 1952 je bila takratna cona B dodatno razdeljena na občine, meje pa so določili po katastrski izmeri. Po podpisu londonskega sporazuma leta 1954 je bila cona B dodeljena Jugoslaviji, Buje Hrvaški in Koper Sloveniji. Meje takrat niso več spreminjali.

Razpravo je zatem razvnel primorski odvetnik in bivši republiški poslanec Daniel Starman. Po njegovem so obvezujoče le mednarodno priznane meje Svobodnega tržaškega ozemlja, cone B, ki je segalo do reke Mirne. Do leta 1991, ko sta Slovenija in Hrvaška razglasili samostojnost, so nadzor nad Piranskim zalivom opravljali slovenski policisti, piranska občina je uveljavljala upravni in pravni nadzor. Hrvaški ribiči nikoli niso lovili v Piranskem zalivu. Izhodišče za pogajanja s Hrvaško morajo postati katastrske meje občin Kaštel in Savudrija, ki sta danes obe pod hrvaškim

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA - Založba Mladinska knjiga je v Prešernovem tednu, ki je tudi teden slovenske knjige, v zbirki Kondor izdala posodobljene Poezije in pisma Franceta Prešerna, ki jih je uredil in s komentarji opremil akademik Janko Kos. V počastitev slovenskega kulturnega praznika pa so v predverju dvorane državnega sveta RS odprli razstavo izbranih del in grafičnih listov iz zakladnice slovenske kulturne dediščine.

TEL AVIV, Izrael - V prostorih veleposlaništva Slovenije v Tel Avivu so odprli spominsko knjižnico slovensko-judovske pesnice in pisateljice Berte Bojtu-Boete.

LJUBLJANA - Slovenska vlada skriva točne podatke s področja državljanstev, podatki, ki jih notranje ministrstvo objavlja v zadnjem času, niso verodostojni, še zlasti če se jih primerja s številkami, navedenimi v internem dokumentu omenjenega ministrstva iz leta 1996. Iz omenjenega dokumenta je razvidno, da je bilo februarja 1992 - ko je bil na čelu notranjega ministrstva Igor Bavčar - iz računalnikov in knjig stalnih prebivalcev izbrisanih približno 130.000 državljanov Slovenije, ki so takrat imeli v Sloveniji stalno prebivališče in so imeli na podlagi obljube slovenskih oblasti pred referendumom o samostojnosti pravico do pridobitve državljanstva, je na tiskovni konferenci povedala predsednica Helsinškega monitorja Slovenije (HMS) Neva Miklavčič Predan.

LJUBLJANA - V Cankarjevem domu so že tridesetih podelili nagrade Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke. Dobili so jih direktorji raznih podjetij: Šiba, Kovinoplastika Benda, Revov, Terma, Helios, Ferina, HYL, Tus Prevent, Pomurske mlekarne in Brus Transport (glej sliko).

LJUBLJANA - Adia Airways bo dvema novima letaloma Canadair Regional Jet - CRJ, ki sta nadomestili turbopropellerski letali Dash 7, jeseni pridružila še tretje letalo. Novi letali imata 48 sedežev in letita predvsem na krajših progah, kot so Zuerich, Muenchen, Dunaj, Sarajevo in druge. V začetku marca bodo začeli leteti na progi v Bruselj trikrat tedensko. V prvem mesecu letošnjega leta so na svojih rednih in charter poletih prepeljali 37.600 potnikov, oz. za 16 odstotkov več, kot januarja lani.

VELENJE - V velenjskem Gorenju so izdelali dvomilijonti štedilnik, ki je bil namenjen nemškemu prodajalcu Quelle. Ob tej priložnosti je direktor Gorenja Jože Stanič izročil dr. Shoenherru miniaturni okrasni štedilnik (na posnetku). Quelle je prvih deset tisoč štedilnikov kupil v Gorenju leta 1970, do leta 1985 so zanj izdelali že milijon, do sedaj pa dva milijona štedilnikov. Quelle kupi 8 odstotkov Gorenjeve proizvodnje ali polovico vseh njegovih samostojnih štedilnikov.

LJUBLJANA - Urad za žensko politiko je organiziral okroglo mizo s temo Pokojninska reforma in ženske; kot iztočnico za razmišljanje je zastavil vprašanje možnosti enake obravnave žensk in moških v pokojninski reformi. Več strokovnjakov z različnih področij je načelo in skušalo osvetliti številna vprašanja, kaj pomeni zviševanje starostne meje na 65 let za ženske in moške v povezavi s kakovostjo življenja, kakšna bo prihodnja raven pokojnine, če je povprečna ženska pokojnina že zdaj za tretjino nižja od povprečne moške. Direktorica urada vlade za žensko politiko Vera Kozmik je poudarila zahtevo po sprejemanju ukrepov na drugih področjih ter zagotoviti enakost položaja še v drugih segmentih, saj so ženske še vedno v neenakem položaju.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ŠPANSKO GOVOREČE OTROKE IN ODRASLE

Pouk vsako soboto
ob 9.30 do 12.30 ure
v Slovenski hiši.
Začetek 14. marca

**ABC
PO SLOVENSKO**

SLOVENSKI SREDNJEŠOLSKI TEČAJ ravn. Marka Bajuka

sporoča,

da bodo v soboto, 7. marca ob 9. uri sprejemni izpiti za 1. letnik
Vsebinska izpita: narek, branje, recitacija, pogovor v slovenščini;

V soboto, 14. marca: ob 14.30 profesorska seja
ob 15.00 popravni in dopolnilni izpiti
ob 17.00 vpisovanje
ob 18.00 začetna sv.maša.

Pogoj za vpis v 1. letnik: predložitev spričevala o končani slovenski osnovni šoli in potrdilo o vpisu v argentinsko šolo.

Pogoj za vpis v ostale letnike: predložitev spričevala prejšnjega letnika in počitniška naloga: „Kaj so mi povedali moji predniki o svojem prihodu v Argentino“. Dijaki 2. in 3. letnika morajo predložiti tudi potrdilo o vpisu v argentinsko šolo. Opozorjamo starše in dijake, da se dijak, ki na dan vpisovanja ne bo izpolnil vseh navedenih pogojev za vpis, ne bo mogel vpisati v tečaj.

Vpisnina: \$ 10.-, drugi otrok plača \$ 5.-, tretji pa je vpisnine oproščen.

Slovenci v Argentini

V spomin planinca Franceta Berganta

Dragi France! Novica o Tvoji smrti na Capilli me je najprej grenko prizadela. Po mnogih letih prijateljstva, ko si se vsako poletje oglašal v moji pisarni in sva govorila o Tebi in meni tako dragih bariloških gorah, sem se zavedel, da so se najina razmotrivanja za vedno zaključila.

Med tistimi ne ravno številnimi slovenskimi planinci, ki so prihajali iz Buenos Airesa, si bil Ti najbolj vztrajen, najbolj reden, vseskozi preračunljiv in načrten. Tudi za letošnji izlet na Capillo si se lepo pripravil, saj si jo dobro poznal. Šel si najprej pogledat Cerro Otto, pa do Pod Skalce in do Freyeve kočice. Potem si obiskal Črno jezero in se povzpел na López. Hotel si se strenirati po dolgomesečnem velemestnem življenju. Bolelo me je, ko je smrt iznenada prekinila Tvoj nameravani vzpon.

Ko smo Te polagali v patagonsko zemljo pod Lopezovo steno, na pokopališču, ki je namenjeno spominu andinistov, sem v mislih prebiral sezname Tvojih gornjskih poti, ki so zabeležene v zapiskih Slovenskega planinskega društva, katerega zvest član si bil. Seveda si najpomembnejše vzpone opravil že pred leti. Takrat si splezal s Tončkom na Veliki Katedralski stolp in z Dinkom na težki mednarodni vrh Trondorja. Pozneje si v večji slovenski družbi

posetil Lanín in na njegovi ledeni konici obhajal svojo petindvajseto obletnico mašništva na oltarju, ki ste ga spretno zgradili s cepini in nahrbtniki. Še ne dolgo tega, poleti 1992, si preplezal južno steno Cerra Boneteja. Večkrat si plezal Lopezov stolp (Torre Principal de López) in obiskal Črni vrh (Cerro Negro). Na obe omenjeni gori si včasih vodil svoje mlade prijatelje, ki si jih pripeljal na poletne počitnice v deželo jezer.

Vendar mislim, da je bila Tvoja posebna ljubezen Cerro Capilla, lepa in zahtevna slovenska bariloška gora. Maševal si dvakrat pod slovenskim križem na njenem vrhu in prav tako ob bivaku „Slovenia“ v tisti nepozabni slovesnosti, ko smo kočico odprli in jo izročili pogumnim planincem, ki se ne ustrašijo naporne steze in dosežejo dolinico capillinskih tolmunov.

Zato se je moja žalost ob Tvoji smrti kmalu polegla, ostal je le svetel spomin. Smrt je naravni zaključek življenja in mislim, da te je Vsemogočni odpoklical v večnost prav tam, kjer bi Ti sam želel, če bi mogel odločati o srečanju z božjo dekle.

Slovenski planinci v južni deželi Te zapišemo v našo gornjsko zgodovino, ostal boš vzornik za vse, ki smo Te preživeli, in za tiste, ki pridejo za nami.

Vojko Arko

Umrli Janko Bradač

25. februarja je preminul v svojem 79. letu Janko Bradač, trgovec iz mesta San Martin de los Andes. Pokojni je živel v tem kraju nad štirideset let. Tik pred božičem je postal žrtev prometne nesreče in je dva meseca trpel v bolnici v Neuquenu, kjer je tudi umrl. Zapušča ženo Almiro, ki ji izreka „Svobodna Slovenija“ globoko sožalje.

Bradač je leta 1950 prišel iz Buenos Airesa v Bariloče in nekaj let tukaj živel. Postal je eden od soustanoviteljev Slovenskega planinskega društva. Tudi pozneje se je stalno zanimal za slovensko življenje v Argentini. Naročal je slovenske časopise in kupoval slovenske knjige. V San Martinu je imel najprej majhno tiskarno, pozneje je odprl trgovino s pisarniškimi potrebščinami, spominki in igračkami.

Pokopali smo ga v njegovem mestu 26. februarja. Mašo in pogrebni obred je opravil bariloški župnik Branko Jan.

VA

POJASNILO

Spoštovani gospod urednik v zadnji številki „Svobodne Slovenije“ 26. t.m. so prijatelji g. Marjana Šušteršiča za njegovo 75-letnico življenja prispevali članek s čestitkami, katerim se pridružujem tudi jaz. Ker ne vem, kdo so ti prijatelji in na koga naj bi se obrnil, prosim vas, da bi v prihodnji številki vašega lista bralcem pojasnili, da g. Šušteršič že od 14. 10. 1993 ni več član Marijine legije. Zato ne odgovarja resnici trditve proti koncu članka: „Z istim namenom je potoval tja (v Slovenijo) še leta 94, 95 in 96“.

Prijateljsko vas pozdravljam

Jože Guštin

Osebnosti

Smrti: Umrli so v San Martin de los Andes Janko Bradač (79), v Braziliji duhovnik Ludvik Ceglar (79), v Rosariu Vladimira Toplikar (79), v Ramos Mejiji pa Anton Vesel (79).

Naj počivajo v miru!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 3. marca 1998

1 dolar	170,73 SIT tolarjev
1 marka	94,46 SIT tolarjev
100 lir	9,59 SIT tolarjev

VAŠA PRIHODNOST JE ODVISNA OD VAS!

Sijajno možnost vam daje Karta SLOGA (200\$ navadne vloge):
lepe nagrade, ugodna posojila, letovišče SLOGA in še udeležba pri nagradnem žrebanju za dve letalski vozovnici
BUE - LJU - BUE

Vse informacije po telefonu za vas: 656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Mali oglasi

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monešnor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadstr. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knaps, dr. Bernard Knaps, dr. Veronika Knaps - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 627-4242 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuraga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azucénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Dragi bariloški rojaki!

Ob nenadni smrti našega dušnega pastirja se vam iz srca zahvalimo za vse, kar ste zanj storili.

Posebej g. Branku Janu CM, ki je dal na razpolago svojo župnijsko cerkev, kamor so ga bariloški rojaki hodili kropiti in kjer je bila pogrebna sv. maša.

Gospodu Dinku Bertonclju iskrena hvala za prvo pomoč in prenos trupla iz gora, gospe Danici Jerovšek Mavričevi za cvetje, ki ga je podarila v imenu šole dr. Franceta Prešernja in v imenu krožka ZŽM s Pristave. Gospodu Vojku Arku za posredovanje planinskega pokopališča, kamor so ga položili k večnemu počitku.

Gospodu Matjažu Jermanu in sodelavcem za pripravo groba in pokop, g. Petru Drajzibnerju za snemanje videa in nam tako posredoval, da smo ga že naslednjo nedeljo videli na Pristavi in tako simbolično prisostvovali pogrebu.

Vsem bariloškim rojakom za sočutje z nami in odprtost srca. Hvala gospodu Janu in gospe za izkazano dobroto.

Vsem naj Bog stotero poplača!

Hvaležna pristavska družina

Gospod je moja luč in moja rešitev,
zato se ne bojim nikogar.

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je 6. februarja 1998, poklican od Vsemogočnega, zapustil mož, oče, gospod

Davorin Kahne

Zahvaljujemo se vsem, ki so ga kropili in ga spremili na zadnji poti, g. Franciju Šenku za podelitev sv. zakramentov, pogrebno sv. mašo in vodstvo pogreba.

Priporočamo ga v molitev.

Žalujoči: žena Tončka,
sin Stanko,
hčerka Metka.
v domovini sestra Vida, nečak Rado z družino
in ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Olavarría, Mendoza, Ljubljana

30. TRADICIONALNA TOMBOLA NA ZELENİ PRISTAVI

V nedeljo, 15. marca 1998 ob 16. uri

Glavni dobitki:

1. Tv 20" in VIDEOSNEMALNIK
 2. HLADILNIK Z ZMRZOVALNO SKRINJO
 3. AVTOMATIČNI PRALNI STROJ
- IN ŠE NEŠTETO BOGATIH DOBITKOV.
Za jedajo in pijačo preskrbljeno!

Vsi lepo vabljeni!

SLOVENSKO GLEDALIŠČE BUENOS AIRES

VESELOIGRA:

PRI BELEM KONJIČKU

Predstave: sobota, 28. marca, ob 18. in 21.
nedelja, 29. marca, ob 17. uri
Začetek točno ob napovedani uri.

Slovenska hiša, R.L. Falcón 4158, Buenos Aires

Začetek slovenskih osnovnih šol

v nedeljo, 8. marca, v Slovenski hiši

ob 16. uri sv. maša na čast Svetemu Duhu
ob 17. uri v Dvorani škofa Rožmana igra o fantku, ki se ni maral umivati:

Juri Muri v Afriki

Avtorji: Gabrijel Lipuš, Tone Pavček in Marjan Belina
Izvajajo učenci Balantičeve šole - Režija: Nevenka Godec - Scena: Tone Oblak

Vabi šolski odbor Zedinjene Slovenije

Ob tej priliki bomo slovesno izročili
nagrado Republike Slovenije na področju za šolstvo našim učiteljicam
gdč. Angelci Klanšek, ge. Katici Kovač Dimnik in gdč. Mariji Markež.
V veži pred dvorano bo razstava ročnih del in slik iz šolske kolonije.
Vstopnina: prostovoljni prispevki.

Poravnajte
naročnino!

Obvestila

SOBOTA, 7. marca:

Sprejemni izpiti za 1. letnik Slovenskega srednješolskega tečaja ob 9. uri.

Sestanek misijonskih sodelavcev ob 18. uri v San Justu.

NEDELJA, 8. marca:

Začetek slovenskih osnovnih šol ob 16. uri.

ČETRTEK, 12. marca:

Seja upravnega sveta Zedinjene

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

e-mail: esloveniau@impst1.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -

Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953

E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Slovenije ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 14. marca:

Začetek tečaja ABC po slovensko ob 9.30 uri v Slovenski hiši.

Slovenski srednješolski tečaj: ob 14.30 profesorska seja, ob 15. popravni in dopolnilni izpiti, ob 17. vpisovanje in ob 18. uri začetna sv. maša.

NEDELJA, 15. marca:

Tombola na Pristavi ob 16. uri.

ČETRTEK, 19. marca:

Redni sestanek Sanmartinske lige žena-mati

SOBOTA, 28. marca:

Slovensko gledališče Buenos Aires: veseloigra Pri belem konjičku, ob 18. in ob 21. uri.

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

Jaz sem vstajenje in življenje.
Kdor v me veruje,
bo živ, tudi če umrje;
in kdorkoli živi in v me veruje,
vekomaj ne bo umrl.
(Prim. Jan 11,25)

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da je 27. februarja po kratki in hudi bolezni mirno zaspal v Gospodu njegov služabnik, naš ljubi in dobri mož, ata, stari ata, brat, stric in svak

Anton Vesel

Zahvaljujemo se vsem, ki ste zanj molili, darovali cvetje, se od njega poslovili in nam stali ob strani ob tem hudem darcu. Še posebna zahvala prelatu Jožetu Škerbcu za podelitev zakramentov za umirajoče, molitev ob krsti, daritev sv. maše in vodstvo pogreba; župniku Jorgeju Blancu SDB za obisk v bolnici, molitve in somaševanje; Danijelu Vrečarju SDB za molitve in somaševanje ter Francetu Barletu SDB za molitve ob krsti.

Ostal nam bo v lepem sponinu. Njegovo blago dušo pa priporočamo v molitev.

Žalujoči: žena Nežka,
hčerke Neda, Mimi, Tonči,
vnuka Nati in Dami,
brata France in Ivan,
sestre Micka, Fanika in Tonka
z družinami ter ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Moravče